Lieta Nr.C17117113

C-0220-14/02

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Jūrmalā 2014.gada 19.februārī

Jūrmalas pilsētas tiesa

šādā sastāvā: tiesnese I.Freimane,

tiesas sēžu sekretāre /pers. A/,

piedaloties prasītājam /pers. B/,

prasītāja pārstāvei zvērinātai advokātei I.Krastai,

izskatījusi atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. B/ prasībā pret /pers. C/ un /pers. D/ par hipotēkas ieraksta dzēšanu zemesgrāmatā, noskaidroja

Aprakstošā daļa

2013.gada 25.aprīlī tiesā saņemts /pers. B/ prasības pieteikums pret /pers. C/ un /pers. D/ par hipotēkas ieraksta dzēšanu zemesgrāmatā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka Jūrmalas pilsētas tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/reģistrēts nekustamais īpašums, kas atrodas /adrese/, un sastāv no zemesgabala 1910 m^2 platībā, dzīvojamās mājas, pagraba un diviem šķūņiem. Atbilstoši zemesgrāmatas nodalījumā norādītajam, prasītājam pieder viss zemesgabals un 1/2 domājamo daļu no ēkām, bet atbildētājam /pers. C/ – 1/2 domājamo daļu no ēkām. /pers. C/ īpašuma tiesības zemesgrāmatā nostiprinātas 2007.gada 15.maijā.

Ar Jūrmalas pilsētas Zemesgrāmatu nodaļas tiesneses 2010.gada 12.novembra lēmumu uz visu nekustamo īpašumu nostiprināta hipotēka 23 000 latu apmērā, pamatojoties uz Jūrmalas pilsētas tiesas tiesneses 2010.gada 1.novembra lēmumu lietā Nr.3-12/1686/5 par /pers. C/ un /pers. E/ solidāro saistību pret /pers. D/ bezstrīdus piespiedu izpildi.

Attiecībā uz prasītāju nekāds lēmums, kas būtu par pamatu hipotēkas nodibināšanai uz viņam piederošo zemes īpašumu un 1/2 domājamo daļu no ēku īpašuma /adrese/, netika pieņemts.

Tā kā hipotēkas ierakstā nav norādīts, ka tā attiecas tikai uz /pers. C/ piederošo 1/2 domājamo daļu no ēkām, faktiski nepamatoti ir apgrūtināts prasītāja īpašums, taču šāda situācija nav pieļaujama. Zemesgrāmatas nodaļas tiesnese nedrīkstēja reģistrēt hipotēku uz visu nekustamo īpašumu, bet gan tikai uz 1/2 domājamo daļu no /pers. C/ piederošā ēku īpašuma.

Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2010.gada 8.septembra spriedumu nospriests izbeigt kopīpašumu un nodot prasītājam īpašumā visas ēkas, atzīt prasītāja īpašuma tiesības uz 1/2 domājamo daļu no ēku nekustamā īpašuma /adrese/, dzēšot /pers. C/ īpašuma tiesības, uzliekot par pienākumu /pers. C/ izmaksāt prasītājam viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas kompensāciju 8619,50 latu apmērā.

Minētās lietas sakarā 2009.gada 8.maijā zemesgrāmatas nodalījumā tika reģistrēta aizlieguma atzīme uz /pers. C/ piederošo 1/2 domājamo daļu no namīpašuma. Pēc aizlieguma atzīmes ierakstīšanas vēl papildus zemesgrāmatā tika reģistrētas vairākas piedziņas atzīmes un aizlieguma atzīme, kā arī /pers. D/ hipotēka par /pers. C/ saistībām.

Prasītājs norāda, ka hipotēka dzēšama arī uz /pers. C/ īpašuma daļu, jo kopš augstākminētā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas sprieduma spēkā stāšanās 2013.gada 27.februārī, prasītājs ir vienīgais visa īpašuma īpašnieks un viņam ar savu mantu nav jāatbild par /pers. C/ parādiem.

Hipotēka par labu /pers. D/ nodibināta uz tiesas nolēmuma pamata, kurā nav norādes uz hipotēkas nodibināšanu visam īpašumam. Tiesas lēmumu ir pildījusi zvērināta tiesu izpildītāja Aiga Augustova, izpildu lieta ir pabeigta, jo otrā izsludinātā nekustamā īpašuma izsole atzīta par nenotikušu, un tiesu izpildītājai bija jādzēš sava piedziņas atzīme, kā arī /pers. D/ bija jādzēš hipotēka.

Prasītājs uzskata, ka nav likumīga pamata hipotēkas ierakstam uz 1/2 domājamo daļu no ēku īpašuma, kas kopš 2013.gada 27.februāra vairs nepieder /pers. C/.

Pamatojoties uz Civillikuma 1307., 1309., 1373., 1379.pantu un 1380.pantu, lūdz tiesu dzēst Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/IV daļas 1., 2.iedaļas ierakstu Nr.2.1. – nostiprināta hipotēka Ls 23 000 apmērā, kas ierakstīta uz visu nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra numurs /numurs/, kā arī piedzīt no atbildētājiem par labu prasītājam visus samaksātos tiesāšanās izdevumus.

Atbildētāji rakstveida paskaidrojumus par celto prasību tiesā nav iesnieguši.

Tiesas sēdē prasītājs uzturēja prasību pilnā apmērā uz prasības pieteikumā norādītajiem motīviem. Papildus paskaidroja, ka pēc prasības celšanas, ar Jūrmalas pilsētas tiesas tiesneses zemesgrāmatu nodaļā 2013.gada 2.oktobra lēmumu prasītājam nostiprinātas īpašuma tiesības arī uz 1/2 domājamo daļu no ēkām, kas iepriekš piederēja atbildētājam /pers. C/. Tādējādi lietas izskatīšanas dienā viņš ir vienīgais nekustamā īpašuma /adrese/, īpašnieks un viņam ar savu īpašumu nav jāatbild par citu personu saistībām. Laikā, kad /pers. D/ aizdeva naudu /pers. C/ un reģistrēja zemesgrāmatā hipotēku, viņam bija zināms par ierakstīto aizlieguma atzīmi saistībā ar civillietu strīdā par kopīpašuma izbeigšanu. Tāpat šajā laikā tika ierakstīta arī piedziņas atzīme, pamatojoties uz zvērinātas tiesu izpildītājas Aigas Augustovas nostiprinājuma lūgumu. Abas izsludinātās izsoles tika atzītas par nenotikušām, un zvērināta tiesu izpildītāja Aiga Augustova 2013.gada 17.decembrī dzēsa piedziņas atzīmi. Arī /pers. D/ vajadzēja labprātīgi dzēst hipotēku, taču viņš to labprātīgi nav izdarījis. Tāpēc ir likumīgs pamats hipotēku dzēst uz tiesas nolēmuma pamata.

Atbildētāji uz tiesas sēdi nav ieradušies.

Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteikts, ka tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, – pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona nav tiesai norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Tiesas pavēstes atbildētāja /pers. D/ pārstāvei un atbildētājam /pers. C/ nosūtītas 2013.gada 24.oktobrī ierakstītā pasta sūtījumā uz minēto personu deklarētajām dzīvesvietas adresēm. Papildus adrese deklarācijās nav norādīta, kā arī atbildētāji nav tiesai norādījuši citu adresi saziņai ar tiesu. Tādējādi saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.[1] pantu uzskatāms, ka atbildētājiem par tiesas sēdi ir paziņots, jo savu deklarēto dzīvesvietu atbildētāja pārstāve ir mainījusi tikai 2014.gada 2.janvārī, taču tiesu par to nav informējusi.

Nekonstatējot Civilprocesa likuma 209. un 210.pantā norādītos iemeslus lietas izskatīšanas atlikšanai, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, tiesa atzīst par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētāja /pers. D/ pārstāves un atbildētāja /pers. C/ klātbūtnes tiesas sēdē.

Tā kā atbildētāji nav snieguši paskaidrojumus par prasību un nav ieradušies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslus, saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.[1] pantu tiesai ir pamats taisīt lietā aizmugurisku spriedumu, jo tā nekonstatē Civilprocesa likuma 208.[1] panta trešajā daļā noteiktos ierobežojumus aizmuguriska sprieduma taisīšanai.

Motīvu daļa

Noklausījusies prasītāja paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi un novērtējusi tos kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa atzīst prasību par pamatotu un apmierināmu pilnīgi šādu apsvērumu dēļ.

Civillikuma 1081.pants noteic, ka tiesas noteiktais aizliegums ir spēkā pret trešām personām tikai tad, kad tas ierakstīts zemesgrāmatās.

Saskaņā ar Zemesgrāmatu likuma 16.pantu Zemesgrāmatu nodalījuma otrās daļas otrā iedaļā norāda tiesas lēmumus par prasības nodrošināšanu, ja ar tām nodrošinātas prasības par īpašuma tiesību vai šīs tiesības nostiprinājumu, kā arī tiesiskā darījumā noteiktais aizliegums atsavināt īpašumu un apgrūtināt to ar lietu tiesībām.

Saskaņā ar Zemesgrāmatu likuma 44.panta otro daļu atzīmju veidā nostiprina tiesību nodrošinājumus un aprobežojumus. Atzīmju veidā ieraksta piedziņas vēršanu uz nekustamo īpašumu; tiesas lēmumus par prasības nodrošināšanu; tiesību aprobežojumus un tiesību nodrošinājumus, kuriem citos likumos noteikts atzīmju veids (likuma 45.pants). Piedziņas atzīme (45.panta 2.punkts) un arī prasības nodrošināšanas atzīme (45.panta 4.punkts), ja tiesas lēmums taisīts prasības lietā par īpašuma tiesību vai šādas tiesības nostiprināšanu, kavē jebkuru īpašnieka izdarāmu labprātīgu nostiprināšanu. Pārējos gadījumos atzīme nav šķērslis tālākai nostiprināšanai, bet piešķir ar atzīmi nodrošinātai tiesībai priekšrocību, sākot no atzīmes ierakstīšanas dienas zemesgrāmatā, un saistošu spēku pret tiem nekustamā īpašuma ieguvējiem un citām personām, kuru tiesības nostiprinātas pēc atzīmes ierakstīšanas (46.panta otrā un ceturtā daļa). Savukārt saskaņā ar minētā likuma 35.pantu, ja pašā ierakstā nav noteikts citādi (82.panta 3.punkts) vai ja vienam nostiprinājumam nav piešķirta pirmtiesība pret otru, tad nostiprinājumu pirmtiesību noteic pēc nostiprinājuma laika zemesgrāmatas nodalījumā (73.-75.pants).

Kā redzams no lietas materiāliem, 2009.gada 8.maijā zemesgrāmatā tika ierakstīta aizlieguma atzīme Jūrmalas zemesgrātu nodaļas Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/uz /pers. C/ piederošo nākustamā īpašuma 1/2 domājamo daļu, pamatojoties uz Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas tiesneša 2009.gada 27.aprīļa lēmumu, ar kuru tika nodrošināta /pers. B/ celtā prasība pret /pers. C/ par kopīpašuma izbeigšanu. Līdz ar to no šī brīža trešajām personām kļuva šaistošs minētais tiesas lēmums, ar kuru tika noteikts aizliegums, jo saskaņā ar Zemesgrāmatu likuma 101.pantu katrs var ieskatīties zemesgrāmatās un pieprasīt no tām uzziņas, izrakstus, norakstus un apliecības.

No lietas materiāliem pievienotā zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs A/noraksta izriet, ka prāvas laikā strīdā par īpašuma tiesībām, zemesgrāmatā atbilstoši Civillikuma 1307.pantam 2010.gada 12.novembrī tika nostiprināta hipotēka, pamatojoties uz Jūrmalas pilsētas tiesas 2010.gada 1.novembra lēmumu lietā Nr.3-12/1686/5. Tiesa atzīst, ka /pers. D/, nostiprinot kīlas tiesības uz minētā tiesas nolēmuma par saistības bezstrīdus piespiedu izpildi pamata, bija zināms par zemesgrāmatā ierakstīto tiesas nodibināto aizliegumu attiecībā uz nekustamo īpašumu, kā arī iespējamām sekām īpašuma prasības apmierināšanas gadījumā.

Kā redzams no lietas materiāliem pievienotā sprieduma noraksta (lietas 13.-16.lapa), ar likumīgā spēkā stājušos Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2010.gada 8.septembra spriedumu, kurā lietas dalībnieki bija gan prasītājs, gan atbildētāji, tika izbeigts kopīpašums, nododot /pers. B/ nekustamā īpašuma /adrese/, ēkas, atzīstot viņam īpašuma tiesības uz 1/2 domājamo daļu no nekustamā īpašumā ēkām, vienlaicīgi dzēšot attiecīgajā zemesgrāmatas nodalījumā ierakstu par /pers. C/ īpašuma tiesībām uz 1/2 domājamo daļu no nekustamā īpašuma ēkām.

Pamatojoties uz minēto spriedumu, 2013.gada 2.oktobrī /pers. B/ nostiprinājis zemesgrāmatā īpašuma tiesības uz 1/2 domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese/, ēkām. Līdz ar to /pers. C/ īpašuma tiesība izbeidzās pretēji viņa gribai ar tiesas spriedumu, ar kuru nekustamais īpašums tika piespriests /pers. B/.

Ņemot vērā, ka attiecībā uz nekustamo īpašumu pastāvēja zemesgrāmatā ierakstīts tiesas nodibināts aizliegums, tiesa atzīst, ka nekustamā īpašuma atgūšana ar īpašuma prasību tiesas kārtībā nav atzīstama par atsavinājumu Civillikuma 1378.panta izpratnē.

Civillikuma 1378.panta noteikumi, ka parādnieka izdarīts nekustama īpašuma atsavinājums trešai personai negroza hipotēkas kreditora tiesības, un katru tādu atsavinājumu var izdarīt, vienīgi atstājot spēkā ķīlas tiesības uz atsavināmo nekustamo īpašumu, nav attiecināmi uz konkrēto gadījumu, kad uz iepriekš minētā likumīgā spēkā esoša sprieduma pamata tika dzēstas zemesgrāmatā nostiprinātās īpašuma tiesības /pers. C/ uz nekustamo īpašumu, atzīstot uz to īpašuma tiesības /pers. B/.

Kā jau iepriekš tika norādīts, attiecībā uz nekustamo īpašumu pastāvēja zemesgrāmatā ierakstīts tiesas nodibināts aizliegums. Līdz ar to šāds aizliegums, ar kuru tika nodrošināta prasība par īpašuma tiesībām, ietekmē vēlāk nodibinātu hipotēku, pamatojoties uz tiesas nolēmumiem par naudas summas piedziņu no /pers. C/.

Atbilstoši Zemesgrāmatu likuma 35.pantam, 2010.gada 12.novembrī zemesgrāmatā reģistrētajai aizlieguma atzīmei ir priekšroība pret vēlāk reģistrētām piedziņas atzīmēm un nodibināto hipotēku. Ņemot vērā, ka piedziņas atzīme vērsta pret atbildētāju /pers. C/, bet ar tiesas spriedumu īpašuma tiesības atzītas prasītājam, tiesa atzīst, ka nav pieļaujama nodibinātā hipotēka par labu /pers. D/, jo ir izbeigusies parādnieka /pers. C/ tiesība uz ieķīlāto nekustamo īpašumu.

Civillikuma 1380.pants noteic, ka zemesgrāmatās ierakstītu ķīlas tiesību dzēšana, tiklab pilnīga, kā arī pa daļai pielaižama tikai ar kreditora piekrišanu. Šis noteikums neattiecas uz tiem gadījumiem, kad ķīlas tiesību dzēš uz tiesas sprieduma vai lēmuma pamata.

Ņemot vērā minēto, prasība ir apmierināma un ar tiesas spriedumu ir dzēšama par labu /pers. D/ attiecīgajā zemesgrāmas nodalījumā nostiprinātā hipotēka uz nekustamo īpašumu /adrese/.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, sakarā ar ko no atbildētājiem par labu prasītājam līdzīgās daļās piedzenami samaksātie tiesas izdevumi 55,50 latu apmērā, ko veido valsts nodeva 50 latu apmērā un ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi 5,50 latu apmērā.

Ar Jūrmalas pilsētas tiesas tiesneses 2013.gada 2.augusta lēmumu prasītājs daļēji atbrīvots no valsts nodevas samaksas, ceļot prasību tiesā par hipotēkas ieraksta dzēšanu (lietas 39.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Pamatojoties uz minēto no atbildētājiem par labu valstij līdzīgās daļās piedzenama nesamaksātā valsts nodeva 843 latu apmērā un nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 8,85 latu apmērā.

Atbilstoši Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes 2013.gada 9.jūlija lēmumam par Latvijas uzņemšanu eirozonā ar 2014.gada 1.janvāri un *Euro* ieviešanas kārtības likuma 6.panta otrās daļas un 7.panta pirmās daļas noteikumiem no atbildētāja piedzenamās summas konvertējamas *euro*.

Euro ieviešanas kārtības likuma 4. pantā noteikts, ka sākot ar *euro* ieviešanas dienu, latos izteiktu iesākto, bet nepabeigto (neizpildīto) tiesisko instrumentu kopsummu konvertē *euro*, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus.

Atbilstoši minētajam Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes 2013.gada 9.jūlija lēmumam par Latvijas uzņemšanu eirozonā neatsaucami fiksētais pārejas kurss no lata uz *euro* ir 1 EUR = 0,702804 Ls.

Pamatojoties uz minēto, sprieduma rezolutīvajā daļā no atbildētājiem piedzenamās naudas summas, kas spriedumā atspoguļotas latos, norādāmas *euro*.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmās daļas nosacījumus, tiesa atzīst par pamatotu noteikt, ka spriedums labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta pirmo daļu, 8.panta pirmo daļu, 92.-97.pantu, 187.panta otro daļu, 189.-194.pantu, 208.[2] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt pilnīgi.

Dzēst Jūrmalas pilsētas tiesas Zemesgrāmatu nodaļas Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs A/IV daļas 1., 2.iedaļas ierakstu 2.1., ar kuru uz nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra numurs /numurs/, nostiprināta hipotēka 23 000 latu apmērā par labu /pers. D/, personas kods /personas kods/, pamatojoties uz Jūrmalas pilsētas tiesas 2010.gada 1.novembra lēmumu lietā Nr.3-12/1686/5 ar parādnieku /pers. C/, personas kods /personas kods/.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, /pers. B/, personas kods /personas kods/, labā tiesas izdevumus EUR 39,48 (trīsdesmit deviņi *euro*, 48 *euro* centi) (Ls 27,75).

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, /pers. B/, personas kods /personas kods/, labā tiesas izdevumus EUR 39,48 (trīsdesmit deviņi *euro*, 48 *euro* centi) (Ls 27,75).

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 599,74 (pieci simti deviņdesmit deviņi *euro*, 74 *euro* centi) (Ls 421,50).

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 599,74 (pieci simti deviņdesmit deviņi *euro*, 74 *euro*

centi) (Ls 421,50).

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 6,29 (seši *euro*, 29 *euro* centi) (Ls 4,42).

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 6,30 (seši *euro*, 30 *euro* centi) (Ls 4,43).

Noteikt, ka tiesas spriedums izpildāms labprātīgi 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami – Saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģistrācijas numurs LV90001672316, Saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta numurs LV51TREL2190458019000. Maksājuma mērķī jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods – 21499 un civillietu identificējoša informācija.

Tiesas izdevumu samaksu apliecinoši dokumenti iesniedzami Jūrmalas pilsētas tiesas kancelejā, lai netiktu uzsākta tiesas nolēmuma piespiedu izpilde.

Prasītājs spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Jūrmalas pilsētas tiesā.

Atbildētājs 20 (divdesmit) dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt Jūrmalas pilsētas tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Pilna sprieduma sastādīšanas laiks – 2014.gada 5.marts.

Faktiskais pilna sprieduma sastādīšanas laiks – 2014.gada 21.marts.

Tiesnese I.Freimane